

Nga: Rrjeti Ballkanik për Gazetari Hulumtuese (BIRN Kosova)

Për ministrin e Mjedisit dhe Planifikimit Hapësinor, Fatmir Matoshi

Rrjeti Ballkanik për Gazetari Hulumtuese (BIRN Kosova) në kuadër të bashkëpunimit me Ambasadën Britanike është duke punuar në inkurajimin e institucioneve publike për të rritur nivelin e zbatimit të rekomandimeve të Auditorit të Përgjithshëm.

Në fund të vitit të kaluar, BIRN Kosova e ka prodhuar një analizë të raporteve të auditimit të Ministrisë së Mjedisit dhe Planifikimit Hapësinor. Përveç analizave janë mbajtur edhe disa debate nëpër komuna, ku ka marrë pjesë edhe Zyra Kombëtare e Auditimit, të cilët kanë ofruar asistencë institucioneve në hartim të planeve për zbatimin të rekomandimeve, të cilën ndihmë ju inkurajojmë që ta shfrytëzoni.

Në këtë shkresë janë pasqyruar rekomandimet e përsëritura nëpër vite dhe çalimet në fusha specifike. Të bashkangjitura i keni edhe rekomandimet e dhëna nga Zyra Kombëtare e Auditimit për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2017 dhe 2016.

Duke marrë parasysh se punët në zbatimin e rekomandimeve janë në përfundim, kjo letër është sinjalizim shtesë për rëndësinë e zbatimit të plotë të rekomandimeve apo fillimin e zbatimit të rekomandimeve që marrin më shumë se 1 vit për t'u zbatuar.

Më poshtë gjeni vetëm disa prej shumë rekomandimeve që keni marrë nga Auditori.

- Ministrja duhet të siguroj se është bërë një analizë për t'i përcaktuar shkaqet për theksim të çështjes, gjatë dy viteve të fundit.
- Ministrja duhet të siguroj që mos të tejkalohet afati ligjor për të punësuarit me Marrëveshje për Shërbime të Veçanta dhe të siguroj që kontratat e tilla të përdorën vetëm për shërbime të veçanta dhe jo për pozita të zakonshme.
- Ministrja duhet të sigurojë që të dëshmohet vijueshmëria e punëtorëve në punë, ashtu që pagesat e punëtorëve të janë në përputhje me ligjet e aplikueshme.
- Ministrja duhet të siguroj se është hartuar statuti i Komitetit të Auditimit i cili siguron funksionim të plotë të KA. Komiteti duhet t'i rishikoj rezultatet e auditimit të brendshëm dhe veprimet e ndërmarra nga menaxhmenti në lidhje me rekomandimet e auditimit të brendshëm. Gjithashtu të siguroj se janë përgatitur të gjitha planet e veprimit për zbatim të rekomandimeve.

Ne do të vijmë në një vizitë në institucionin tuaj për të biseduar për telashet që i keni në zbatim të rekomandimeve si dhe për të parë secilin rekomandim se në cilën fazë është aktualisht: është realizuar plotësisht, është në proces të zbatimit apo nuk është zbatuar fare.

ANEKS

Rekomandimet e Auditorit për Ministrinë e Mjedisit dhe Planifikimit Hapësinor, që janë pjesë e raportit të Auditimit të Pasqyrave Financiare për vitin e përfunduar me datën 31 dhjetor 2017.

Për ministrin e Mjedisit dhe Planifikimit Hapësinor, Fatmir Matoshi

Nr.	Rekomandimet e Auditorit në raportin e Auditimit për PVF - 31.12.2017	Plotësisht	Në proces	Të pa-adresuara
1	Ministrja duhet të siguroj se është bërë një analizë për t'i përcaktuar shkaqet për theksim të çështjes dhe duhet të ndërmarrë veprime për hartimin e një regjistri të plotë të të gjitha pronave të saj ujore, që më pas të regjistrohen në regjistrin e pasurisë.			
2	Ministrja duhet të siguroj forcim të kontrolleve të brendshme për prezantim të plotë të detyrimeve kontingjente, si dhe të bashkëpunojë me Avokaturën Shtetërore për harmonizim të regjistrave, në mënyrë që të paraqiten të gjitha detyrimet kontingjente.			
3	Ministrja duhet të siguroj që hartimi i buxhetit është mbështetur mbi një analizë të detajuar të të gjithë faktorëve që ndikojnë në realizimin e buxhetit pa diferenca të theksuara mes planifikimit dhe shpenzimit të mjeteve. Gjithashtu duhet të siguroj që buxheti shpenzohet sipas planit të rrjedhjes së parasë.			
4	Ministrja në bashkëpunim me MF, duhet të iniciojë hapjen e kodeve të reja për të mundësuar një pasqyrim të qartë të të hyrave të MMPH-së.			
5	Ministrja duhet të sigurojë që pagesa e zyrtarëve bëhet sipas përshkrimit të detyrave të punës, duke shmangur kështu mundësinë e pagesave të ndryshme për pozitat e njëjta.			
6	Ministrja duhet të sigurojë që të dëshmohet vijueshmëria e punëtorëve në punë, ashtu që pagesat e punëtorëve të janë në përputhje me ligjet e aplikueshme.			

7	Ministrja duhet të siguroj se janë respektuar afatet ligjore në rastet e pozitive me ushtrues detyre dhe përmes procesit të rekrutimit të bëhet plotësimi i pozitive me staf të rregullt.			
8	Ministrja duhet të siguroj që mos të tejkalohet afati ligjor për të punësuarit me Marrëveshje për Shërbime të Veçanta dhe të siguroj që kontratat e tilla të përdorën vetëm për shërbime të veçanta dhe jo për pozita të zakonshme.			
9	Ministrja duhet të siguroj se të gjitha marrëveshjet e ministrisë bëhen në përputhje me rregullat e thesarit për shpenzimin e parasë publike, ku avancet regjistrohen në kodet përkatëse dhe të njëjtat në fund të vitit arsyetohen me dokumente mbështetëse, në mënyrë që të sigurohet prezantimi i drejtë i shpenzimeve.			
10	Ministrja duhet të siguroj se procedura për kontrata publike kornizë zhvillohen vetëm kur nuk dihen sasitë e sakta që do të furnizohen gjatë periudhës së kontraktuar.			
11	Ministrja duhet të siguroj se për secilën marrëveshje caktohet zyrtari monitorues i projektit siç parashihet në Marrëveshje të Mirëkuptimit, i cili do të monitoroj projektin deri në finalizim të projektit			
12	Ministrja duhet të përdorë mekanizmat e duhura që të shtyj më tej procesin deri te finalizimi dhe funksionalizimi i SESh-it si dhe udhëzuesit operativ. Po ashtu duhet të siguroj që është regjistruar vërejtja në SIKTK për pronat që janë në shpronësim.			
13	Ministrja duhet të siguroj se janë analizuar shkaqet e pagesave përmes vendimeve gjyqësore dhe të njëjtat t'i prezantoj te MF, për mundësuar një vlerësim sa më real të pronave të cilat i nënshtrohen procesit të shpronësimit.			
14	Ministrja duhet të sigurojë që zyrtari i shpenzimeve e bën klasifikimin e duhur të shpenzimeve sipas planit kontabël dhe shpenzimet regjistrohen nëpër kodet përkatëse.			

15	Ministrja duhet të siguroj që komisioni për inventarizim të pasurisë kryen detyrat e përcaktuara siç parashihet në nenin 19 të rregullores për menaxhim të pasurisë.			
16	Ministrja duhet të shqyrtoj në mënyrë kritike gjendjen e obligimeve të papaguara, për të përcaktuar masat e nevojshme për adresimin e çështjeve të identifikuar, dhe se pagesat të bëhen në kuadër të limiteve kohore të përcaktuara me rregullat financiare si dhe të gjitha obligimet të prezantohen drejtë në raportin e obligimeve.			
17	Ministrja duhet të siguroj që është zbatuar plani i veprimit, i cili i përcakton saktë afatet kohore për zbatimin e rekomandimeve të bëra nga Auditori i Përgjithshëm, me stafin përgjegjës të identifikuar.			
18	Ministrja duhet të siguroj se është hartuar statuti i Komitetit të Auditimit i cili siguron funksionim të plotë të KA. Komiteti duhet t'i rishikoj rezultatet e auditimit të brendshëm dhe veprimet e ndërmarra nga menaxhmenti në lidhje me rekomandimet e auditimit të brendshëm. Gjithashtu të siguroj se janë përgatitur të gjitha planet e veprimit për zbatim të rekomandimeve.			
19	Ministrja duhet të siguroj se regjistri i rreziqeve po monitorohet në vazhdimësi nga ana e ministrisë me qëllim që të reduktohet ndikimi i rreziqeve në nivele të pranueshme.			

Nr.	Rekomandimet e dhëna në vitin 2016 (Të evidentuara në fund të raportit të auditimit për 2017)	Plotësisht	Në proces	Të pa-adresuara
1	Ministri duhet të siguroj se është bërë një analizë për t'i përcaktuar shkaqet për përsëritjen e Theksimit të Çështjes. Duhet të ndërmerren veprime për ti adresuar shkaqet në mënyrë sistematike dhe pragmatike për t'i hequr gabimet në raportimin e obligimeve dhe për t'i siguruar një vlerësim të saktë të pasurive kapitale.			

2	<p>Ministri duhet të siguroj se janë vendosur procese efektive për të konfirmuar që plani i hartimit të PFV 2016 i adreson të gjitha çështjet që kanë të bëjnë me pajtueshmërinë përfshirë afatet kohore dhe cilësinë. Kjo gjithashtu duhet të përfshijë rishikimin e draft PFV-ve nga menaxhmenti, me fokus të veçantë në fushat me rrezik të lartë dhe fushat ku janë identifikuar gabime në vitet e mëparshme. Deklarata e bërë nga Zyrtari Kryesor Administrativ dhe Zyrtari Kryesor Financiar, duhet të dorëzohet vetëm pas rishikimit detaj të PFV-ve nga menaxhmenti.</p>			
3	<p>Ministri duhet të sigurojë që është zbatuar plani i veprimit, i rishikuar, i cili i përcakton saktë afatet kohore për zbatimin e rekomandimeve të bëra nga AP, me stafin përgjegjës të identifikuar, duke u fokusuar fillimisht në fushat më të rëndësishme dhe aty ku rekomandimet janë përsëritur. Një monitorim sistematik nga ana e menaxhmentit është i nevojshëm për të siguruar zbatim efektiv të rekomandimeve dhe brenda afateve të përcaktuara.</p>			
4	<p>Ministri duhet të sigurojë një komunikim efektiv me Komitetin e Auditimit për të arritur përfitimin maksimal nga aktiviteti auditimit të brendshëm. Komiteti i Auditimit duhet të rishikojë në mënyrë kritike planet (për të konfirmuar se ato bazohen në rrezik dhe t'i ofrojë sigurinë e kërkuar menaxhmentit) dhe rezultatet e auditimit të brendshëm si dhe arsyet për dallimin në paga të auditorëve dhe adresimin e tyre. Gjithashtu duhet të rishikojë veprimet e ndërmarra nga menaxhmenti në lidhje me rekomandimet e auditimit.</p>			
5	<p>Ministri duhet të sigurojë që performanca buxhetore rishikohet në mënyrë sistematike në baza mujore dhe që ky rishikim i identifikon dhe adreson barrierat për realizim të buxhetit në nivel të planifikuar. Aty ku supozimet e buxhetit fillestar janë të pasakta, kjo duhet të reflektohet plotësisht në pozitën e buxhetit final dhe në planifikimet për vitet e ardhshme.</p>			

6	Ministri duhet t'i forcojë kontrollet në menaxhimin e të hyrave për të siguruar që të gjitha të hyrat regjistrohen në kode adekuate në SIMFK në pajtim të plotë me planin kontabël dhe me Rregullën Financiare 03/2010 për të hyrat.			
7	Ministri duhet t'i shqyrtojë arsyet e mos përfundimit të udhëzuesit operativ për përdorimin e SESH-it dhe paraqitjes së gabimeve në elaboratet e shpronësimit për të identifikuar veprimet e nevojshme për adresimin e tyre. Udhëzuesi operativ dhe procedurat për procesin e shpronësimit duhet të finalizohen dhe zbatohen deri më 1 tetor 2017. Njëkohësisht, duhet të hartohet një plan-veprimi për të siguruar që të gjitha gabimet në elaboratet e shpronësimit do të eliminohen dhe të njëjtat do të regjistrohen në sistem për të parandaluar kompensimet e dyfishta dhe humbjet potenciale financiare të Ministrisë.			
8	Ministri duhet t'i forcojë kontrollet lidhur me ekzekutimin e pagesave për të siguruar që të gjitha pagesat bëhen në pajtim të plotë me rregullat financiare në fuqi. Arsyet për vonesa duhet të identifikohen dhe të adresohen për të parandaluar ekzekutimin e pagesave nga procedurat gjyqësore/përmbareme që mund të rezultojnë me shpenzime shtesë për Ministrinë			
9	Ministri duhet t'i forcojë kontrollet financiare dhe të prokurimit në menaxhimin e kontratave gjegjësisht në respektimin e afateve kohore. Në rastet e vonesave duhet të zbatohen të gjitha ndëshkimet në pajtueshmëri të plotë me kushtet e kontratës.			